Ч. 113 Субота 22 мая (3 червня) 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Як стоїть справа угоди з Угорщиною? — Арештоване полковника Паті ді Клям і справа Драйфуса. — Увільнене Деруледа і Габерта. — Американьский проект на конференциї в Газї).

Як стоїть справа угоди з Угорщиною?— Поки що так, що до порозуміня ще не прийшло і не можна сказати, що напевно вже прийде або не прийде. Угорскі міністри виїхали до Будапешту не відбувши конференциї з австрийскими міністрами, а від'їхати мусіли, бо нині розпочинають ся засіданя угорского парляменту. З угорскої сторони говорять, що угорскі міністри лиш длятого не від'їхали в середу, щоби до послідної хвилї бути до розпорядимости, позаяк австрийскі міністри заповіли їм були ще одну конференцию, до котрої однакож не прийшло. Сель заявив з цілою рішучостию, що не може ані запускати ся в нові меритори́чні наради, позаяк его вяже письменна умова з угорскою опозициєю. Стріча его з ґр. Туном минувшої середи — була як він то каже — не нарадою, лиш звичайною розмовою. Мимо того всего має Сель ще раз приїхати до Відня, а з того видко, що порозуміне ще не зовсім треба уважати за неможливе.

Справа Драйфуса повернула ся несподівано в зовсім иншу сторону, як того хотїли противники ревізиї его процесу і просто набрала сензацийного характеру в наслідок арештованя полковника Ді Паті де Кляма. Вже вчера ходила чутка, що его арештовано а нині та чутка потвердила ся. До того причинило ся мабуть чи не найбільше виступлене ґенер. прокуратора Мано, котрий обговорюючи документи, знаходячі ся в тайнім досіє сказав, що нема в них нічого, що промовляло би против Драйфуса. З тих трох документів, о котрих говорив свого часу Кавеняк, щоби оправдати засуд Драйфуса, суть два сфальшовані а третий не відносить ся до Драйфуса. Мано виступив дуже остро против Паті ді Кляма, котрого назвав чоловіком дуже хитрим, удаючим иншого, яким єсть дійстно і сказав, що то Паті де Клям і Ганрі видумали всю брехню о Драйфусї. З дипльоматичними актами не було потреби таїти ся, бо ніякий з них не міг викликати ніякої запутанини. Вчера промавляв адвокат Драйфуса, Морнар. Він доказував, що автором звістного бордеро єсть дуже добре знаний заграничними повномочниками войсковими Естергази. Слїдство виказало, що межи аґентом, котрий був призначений до написаня бордеро а Естергазим була тїсна звязь в цїлях шпігуньских. Коли справа вийшла на верх, Естергази просив того аґента, щоби він сказав, що не мав з ним (з Естергазим) ніяких зносин. Аґент не хотїв того зробити, лиш казав, що Драйфус не винен. І Морнар так само як ґен. прокуратор доказував, що то лиш Паті ді Клям і Ганрі причинили ся до того, що Драйфуса засуджено.

Як можна було сподївати ся і як вже наперед заповідано, суд присяжних звільнив Деруледа і Габерта від обжалованя о замах на републику. Суд не признав тим патріотам з лїґи ніякого геройства і увільнив їх. Они пристали на увільнене вже наперед, але під услівєм, коли їх обох разом увільнять. По оголошеню увільняючого вироку публика в сали заявила манїфестацийно свою радість окликами: Най жиє Дерулед! Най жиє суд присяжних! — а відтак заспівала марсилїянку

Американьскі делеґати на конференциї в Газї предложили свій окремий проект в справі мирових судів. В тім проектї сказано, що на случай спору межи двома державами, кожда з них має вибирати лиш одного мирового судию; ті оба судиї вибирали би відтак висшого судию, суперарбітра. Проект має війти в житє з хвилею, коли на него згодить ся 9 держав, з котрих 8 має бути европейских або американьских. Американьскі делеґати предложили ще й инший проект. На случай спору межи двома державами мали би обі вибрати трету державу, котра би їх мала погодити. Сей проект мав би служити також до недопусканя до війни.

Новинки.

Львів дня 2-го червня 1899.

— **Впреосьв. Еп. Константин Чехович** приїздить дня 5-го н. ст. червня до ліського повіта за-для візитациї деканата затварницкого. З тої нагоди презес ліської ради повітової, п. Людвик Рамулт розіслав відозву, в котрій — з огляду на се, що в деканатї затварницкім уже від звиж шістьдесяти літ не гостив такий високий достойник церковний, а в додатку і длятого, що Еп. Чехович єсть заступником маршалка краєвого — взиває властителїв дібр і начальників громад, щоби постарались о гідне повитане гостя в хвили его приїзду в границї повіта, а відтак і о звеличаня днїв его побуту в повітї. До відозви долучена проґрама повитаня Еп. Чеховича дня 5-го червня пополудни в Устріках і проґрама его візитацийної

---

1)

Упрямий.

(З даньского — Вільгельма Естерґарда).

Всї думали, що він ціле своє житє був упрямий.

Прихід его на сьвіт наложила его бідна мати житем — була се висока, слабонька женщина — а він тепер, коли вже мав 38 літ, ані думав ще вмирати.

Розповідали собі також — між иншим, що будучи чотирнайцять - лїтним хлопцем два рази утік від шевця з поблизького села, до котрого пішов на науку, позаяк его учитель любив привязувати єму довкола живота ремінь і вішати его на гаку в комині — приємність, котрої не позваляв собі сей честний чоловік ніколи, як лиш тогди, коли був підпитий, що однак лучалось досить часто.

Що до своїх духових поступів в лїтах молодших мав завсїгди як найлучші сьвідоцтва. Розійшлась вістка, що его батько в півтора року по побутї сина на науцї у сельского шевця, одержав від совістного учителя лист, в котрім сей доносив, що Івасьо робить тепер добрі успіхи; поняв вже всьо.

Цїлком вдоволений з так богато обіцюючого доказу поступів свого сина позволив старий Єнс Іогансен позістати молодому там дальше, де був. Бо і не було иньшого місця, де би він міг лучше навчитись свого ремесла. Однак таки непокоїла старого непоправна упрямчивість его сина. А як здавалось она з лїтами скріплляла-сь.

Коли вже скінчив науку у майстра в Ліллебек та повернув до свого родинного місця, хотїв конче стати моряком. Се постановив собі, коли будучи трилїтним хлопцем пускав кораблї по потоцї, що плив перед хатою его родичів. А були в родинї Єнса Іогансена ріжні моряки та риболовцї, що властиво не було причини молодому перешкаджати в его бажанях, а крім того могло бути ремесло моряка подібно користне як і сельского шевця. Однак нещастє хотїло, що Івасьо сам виявив охоту, щоб стати моряком, та старий Єнс, котрого уважано за мудрого та рішеного чоловіка хотїв завчасу молодого відзвичаїти від упрямчивости. Длятого мусїв стати шевцем мимо всего всегісінького, що ся наплакав та напросив, щоб від сего увільнитись.

Але ще цікавійше було се, що хлопець по пятилїтнім побутї у вчителя в Ліллебек мимо повтаряючих ся вправ вішаня в коминї не забув таки своєї охоти до моряцтва. Щоб перемочи так постоянну гадку, не було легкою річию.

В тім впала Єнсови гадка до голови, чи не можна-би хлопця так само добре сейчас сдружити. Можливо, що доперва тогди набрав би більше статочности. Вправдї не мав богато більше над девятнайцять літ, однак же вже перед тим говорили о однім случаю, що мужчина в такім віцї вступив в союз супружеский. А старий Єнс мав для него як раз відповідну супругу в руцї. Се властиво була послїдна обставина, котра єму піддала гадку до так вчасного подружя сина.

Річ мала ся ось так, що там на півночи в селї жила вдовиця по буднику, котрої увагу звернув на себе Івась. Звала ся она Крива-Катерина задля малої хиби на лївім бедрі. Впрочім не було на ній нічого особливше потягаючого. Пятьдесятилїтна, костиста сильно збудована дівчина маюча дещо мужеского в виглядї а крім того досить скупої та злосливої вдачі. Сї ріжні прикмети, в полученю з загально розповсюдненою поголоскою, що она в такий чи сякий спосіб була всspів-винною смерти своїх перших мужів, справили разом, що она мала милу для себе потребу, подружити-сь в трете, хотяй вже в тій справі зверталась в ріжні.

І так хотїв случай, що одного вечера при сельскім ставку придибала старого Єнса, тай о тім і о сїм стала з ним балакати. Случайно зачав ся розговір о Івасю, що недавно тому вернув до родинного села та старий — як звичайно — став нарікати на всякі клопоти, яких дізнає з упертим хлопцем. „Ти повинен на все бачити, щоб его подружити“, виговорила-сь Крива-Катерина „Се одинїсенькє, що єму помочи може“.

Ся гадка не прийшла перше Єнсови до

подорожи. Владика виїде все пополудни: дня 5-го до Чорної, 6-го до Скородного, 7-го до Поляни, 8-го до Хревта, 9-го до Телесниці сяниої, 10-го до Райского, 11-го до Кривого, 12-го до Дверника, 13-го до Цариньского, 14-го до Берегів гірних, 15-го до Устрік горішних, 16-го до Смільника, 22-го до Лютовиск.

— Посьвящене угольного каменя під нову церков в Яворові. В Яворові є дві церкви в самім місті, але обі малі, деревляні, старі, так що від давна почувалась потреба нової, великої, мурованої. Ще за бл. п. пароха Лозиньского збирано жертви на сю ціль. І так міщанин Онуфрий Якубович дарував 200.000 цегол, коралі вартости 500 зр. і готівкою 300 зр., а єго син Алексей 500 зр. За теперішного пароха о. Петра Левицкого утворив ся під проводом директора задаткового товариства Григория Щирби комітет для будови церкви, і став збирати дальші жертви. Тогді зложили: Данило Щирба 460 зр., Гавр. Дутко 300 зр., Єва Борецка 200 зр., задаткове товариство 150 зр.; по 100 зр. зложили: бувший сеніор братства Теод. Марків, теперішний сеніор Григ. Щирба, Тетяна Виковичева, Олена Щирба, Петрасевичівна, Петро і Мария Харамбури, Анна Вишеньска, Антін Британ, Параскевія Харамбура і різницкий цех; ремісниче товариство 70 зр., Остап і Мария Щирби 65 зр., о. Іван Британ 60 зр., Ксеня Сливска 66 зр., Маритчак, Ів. і Юлія Вишеньскі, Ів. і Мария Лопачаки, Анна Чум.., Евфрозина Козакевичева, Ірина Худа — по 50 зр. Крім сего вплинуло богато менших датків по 20, 10, 5 зр. Всего разом зібрано доси до 10.000 зр. В році 1892 постановлено приступити до будови церкви. Плян і кошторис виладив архітект Вас. Нагірний. Церков має бути 40 метр. довга, а 30 м. широка, о 5-ти банях. В тім році переведено конкуренційну розправу і розложено конкуренцию на 10 літ. Але настали для міщан злі часи, так що справа протягнулась аж до р. 1897. Коли міска рада радила над тим, як би достойно обійти 50-літний ювілей цісаря Франц Йосифа, ухвалила за старанем пароха о. Левицкого дати 10.000 зр. на церков; крім сего постановила на рахунок конкуренційних датків удїлити церковному комітетови 20.000 зр. позички. Так можна було в осени 1898 р. почати будову церкви, а 21 с. м. відбуло ся посьвящене угольного каменя. — Д. 20. с. м. в суботу пополудни приїхав до Яворова Преосв. Константин Чехович з пралатом Войтовичем. При триюмфальних воротах стріло Преосьвященого духовеньство, власти і множество народа з хоругвами і хрестами. Повитали єпископа іменем духовеньства о. декан Фединкевич, а іменем міста бурмістр Пар Потому владика зайшов до горішної церкви, де єго повитав місцевий парох о. Левицкий. Відправивши молебень, удав ся владика до костела, а опісля до церкви Василіянок, по чім зайшов і до монастиря і до дівочого заведеня. На другий день, в неділю, відправив Преосьвященний архієрейску службу Божу під голим небом, при співі хору яворівских міщан, скріпленого кількома львівскими питомцями. На службі Божій зібралось з 10.000 народу, так місцевого, як із околичних сіл; були також заступники властий цісарских і автономічних. По службі Божій удав ся владика з духовеньством і всім народом на місце будови нової церкви. Тут повитав єго сенїор братства Григ. Щирба, дякуючи Преосьвященому, що приїхав посьвятити будову. Після посьвящения угольного каменя мав владика прегарну промову, в котрій пояснив значінє обряду посьвящения і висказав свою радість, що старе руске місто будує так величаву церков; вкінци подякував всїм ктиторам і благодітелям нової церкви і уділив всїм архієрейске благословенє. На закінченє відчитав Гр. Щирба спис тих, що значнїйшими датками причинили ся до будови церкви, і також про памятну грамоту, котру вмуровано в угольний камінь. Після посьвящения дано в великій сали монастиря обід.

— Убийство. Вчерашної ночи вимордовано в Ямници під Станиславовом селяньску родину, зложену з трех осіб. Ямниця єсть зелізничою стацією, віддаленою о $5^1/_2$ кільометра від Станиславова в напрямі Галича. Зараз коло хати війта єсть загорода Дмитра Гаврилюка. Гаврилюк продав як раз пару волів за 300 зр., а мав дома, як казали, значнїйші гроші, одні говорять, що 800 зр., другі 1.200 зр. В ночи по другій годині дістав ся невислїджений доси ще злочинець, при помочи доставленої драбини на стріху, а вирвавши кілька кичок з пошитя, увійшов до середини хати. Гаврилюкова оповідає, що чула, як хтось ходив по сїнях і збудила мужа, однако той відповів, що буде дожидати напастника в коморі. Тимчасом ледве то вимовив, убийник вбіг до хати з сокирою і одним ударом позбавив Гаврилюка житя, другим ударом ранив смертельно жінку, вкінци хлопця. Жінку Гаврилюка і хлопця майже конаючих привезено до шпиталю в Станиславові. Хата Гаврилюка запечатана і нині дожидають в Ямници судової комісиї. Гадають, що убийників було більше.

— Огні. З Жовківщини пишуть: Дня 28-го с. м. навістив другий уже раз сего року пожар село Дорошів великий. При першім огни дня 24-го цьвітня погоріло 12 господарів а 24 будинків вартости звиж 12.000 зр., обезпечених на 10.000 зр. Другий раз в неділю о Самарянинї о 7-ій годині вечером заняла ся солома в сусідстві обори приходства, імовірно з того, що полишений без дозору осьмилїтний хлопчина хотів спечи собі бульбу і запалив солому. Огонь, при досить сильнім вітрі, обняв стайнї, пивницю та шпихлїр приходский і сім сусїдних будинків і знищив до тла. Сим разом шкода 6.000 зр. рівнож обезпечена. Завдяки тому, що нарід при неділи був дома і енергічній помочи огневих товариств з Куликова, Дублян і Зарудець спинено пожар. При першім огни, окрім згаданих товариств були ще сикавки з Зарудець і Знесїня і враз не допустили, щоби ціле село пійшло з димом. Длятого належить ся тим Панам прилюдна подяка за їх труд і пожертвованє.

— Великий фестин в Перемишли в получеию з фантовою льотерією на річ Бурси ім. сьв. О. Николая відбуде ся в Перемишли дня 4-го червня по полудни на Замковій горі. То оповіщенє най буде рівночасно і запрошенєм для всїх місцевих і замісцевих Русинів, котрі роздумавши в своїм патріотичнім серцю красну ціль фестину, як і добірну єго програму, чей в вічевім числі прибудуть на той день до Перемишля, або звинять свою неприсутність осібним переказом (можна і фантом) під адресою: Бурса сьв. О. Николая в Перемишли.

— Нещаслива пригода приключила ся на днях в Березові. Лїсовий практикант Фр. Пшихоцкий вернув домів з лїса та дав своєму слузі Вучкови стрільбу до вичищеня. Забув він однак про те, що стрільба була набита. По хвилї найдено Бучка на землї з перестріленим черепом, без житя.

— В борбі з орлами. На шпилях Монте Неро в надморских Альпах орли мали своє гніздо в прогалинах скал. Два мисливі Мартіно і Леваллї хотїли вибрати із сего гнїзда живі молоді орлята та стали дерти ся на скалу, високу 300 метрів. В половинї дороги напав на них старий орел і почала ся завзята боротьба. Орел вдарив клювом Мартіна в око, так що той стратив рівновагу по причинї сильного болю та провалив ся в пропасть. Леваллї застрілив вправдї орла та забраз з гнїзда живі орлята, але втратив за се приятеля, що осиротив жінку та двоє дїтий.

голови, та зробила на нїм сильне вражінє. Так трохи подумавши сказав:

— Справдї, знаєш Катерино, се може булоб не згірше. Але хто, думаєш, хотївби такого дітвака? Цїлий він не має більше над девятнайцять лїт і як раз тепер вернув з науки.

— Но, але кілька марок денно заробить прецінь латанєм чобіт для селян, як думаєш, Єнс?

— Певно, певно, се знає він дуже добре. Сли тілько буде мати потому терпеливість, а відтак ся проклята упрямчивість....

— Терпеливість приходить з подружем, малий Єнс, — відповіла Крива-Катерина рішучо, — а що до сеї упрямчивости то нема нїкого, котрий-би міг єї з него прогнати, як лише потягаюча женщина.

— Та те все правда — відповів Єнс.

— Але не знаю, на мою душу, де зможу найти для него жінку.

— Тим не потребуєш Єнсе, журити ся, слиби прийшло до того, то я сама пішлабим за него.

— Ти? — Старий Єнс не міг вкрити хотяй слабе задивованє. Знав вправдї, що Крива-Катерина від довшого часу розглядає ся за жеником, однак....

— Та чому-ж би нї? — заговорила.

— Вже сприкрила-сь менї та самота від смерти Лярса. А твій син може бути так само добрий, як другий, сли правда, як говориш, що денно направою чобіт кілька марок заробляє....?

Старий Єнс почухрав ся по голові, що аж шапка зсунула ся єму цїлком на ліве ухо. Сей намір Кривої-Катерини був гідним застановленя ся над ним. Однак таки троха несподївано спав на старого.

— Но, видиш, — розпочав в кінци, — я бачу се добре, що булоб се для молодого порядне забезпеченє, бо у нас в хатї нема місця, слиби хотїв на свою руку займати-сь шевством. А до міста не хочу єго пустити, бо думаю, що звідтам сейчас піде в моряки. А сего не повинен він нїколи зробити, бо я на се присяг. Длятого не маю причини твоїй думцї противитися, Катрусю, — се в кождім разї може бути добре, однак....

А річ мала ся так, що старий Єнс був дїйстно непоміркованно вдоволений з такого кінця справи, який тут тепер трафляв ся, щоби дістати когось, котрий би заняв ся Івасем, а з чим він сам не мав би жадних неприятностий. Сейчас однак прийшло єму на гадку, що торгуючи ся еще що зможе скористати, сли тілько зручно приступить до річи і задля того згодив ся сам з собою, щоби своє вдоволенє вкрити та представити себе на зверх обоятним.

— Що се за викрути до лиха — подумала Крива Катерина, вже нетерпелива задля єго нерішимости.

— Так, Катрусю, се власне се, щоби я був певний, що ти з ним добре меш ся обходити, бо він ще такий молоденький — відповів старий Єнс з хитрим підступом, стараючись надати лицю вигляд батьківскої печаливости.

— Єси, худоба, Єнсе — сказала. — Длячого мала бим бути для него недоброю? Сли свої обовязки в кождім взглядї сповнить, не дізнасть певно нїчого прикрого від мене.

— То тілько длятого, позаяк думаю о твоїх попередних жениках, о Расмі і Лярсі, котрі вкінци таки зійшли з того сьвіта....

— Зістав їх в супокою — відповіла остро та поглянула так на Єнса, що єму аж страшно зробило ся.

— Не гнївай ся, Тріно.

— Ну, згода чи нї? — спитала.

— Згода, добре. Але — і старий Єнс набрав відваги — я гадаю, що ти могла би що додати, бо то добрий інтерес.

— Менї здасть ся, що користь радше по твоїй сторонї — відповіла — як збудеш ся упертого хлопчика а я маю упорати ся з ним.

— Нї, позволь, Тріно, що то, то вже не кажи — перебив Єнс. — Дістанеш молодого, звинного хлопця, і не досить, що він тебе вдоволить, але принесе тобі кождого дня заробок, а ти не даш єму нїчого, хиба кусник хлїба і куток в хатї....

— Ну, не говорім більше о тім — перебила єму. — Возьми собі котру небудь мою безрогу за той труд, що єго намовиш і буде скінчена річ.

Потім Єнс і Катерина вступили до коваля, що держав тайний шинок, і тут запили згоду пів квартою горівки.

Так склало ся, що порішено о женитьбі Івана.

Старий Єнс взяв сам на себе задачу повідомити сина о тій умові. Але, як легко здогадати ся, хлопчище показав ся такий упертий, що просто заявив, що як сьвіт сьвітом він не оженить ся з тою відьмою Катериною.

На се всипав старий Єнс синови порядну порцию буків і спитав, чи він обстає при своїм намірі, а коли Іван відповів, що так, дістав ще кількана цять в додатку. Єнс спитав єго відтак ще раз, а що хлопець вже не міг сказати анї так, анї нї, то Єнс уважав річ за скінчену після старої пословиці, що хто мовчить, той годить ся. На слїдуючу недїлю наймив він оповіди, між тим як Іван лежав в ліжку, в наслідок вітцївских заходів, аби єго пересьвідчити о користях подружа з Катериною.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Париж 2 червня. Зачувати, що Драйфус має бути з причини ревізиї процесу привезений до Франциї на воєннім корабли, але щоби не було яких розрухів, то лиш капітан корабля буде знати, де має корабель той причалити до берегів Франциї.

Ґаґа 2 червня. Секция конференциї мирової, займаюча ся постановами конференциї брюксельскої з 1874 р. ухвалила артикули о средствах, могучих шкодити мирови, о шпигунах і о відносинах армій до осіб приватних.

Відень 2 червня. Рада рільнича ухвалила внесеня о улїпшеню орґанїзациї обезпеченя від граду, а репрезентант правительства заявив, що чотири мінїстерства зложать анкету в справі реформи біржи збіжевої.

Париж 2 червня. В честь Деруледа відбули ся вчера великі збори, на котрих він виголосив остру бесїду против парляментаризму і жидів та промавляв за плебісцитовою републикою.

Париж 2 червня. В честь капітана Маршанда прибувшого з Судану відбув ся вчера у мінїстра Льокроа обід, а відтак вручено єму і єго товаришам ордер кольонїяльний.

Переписка зі всїми і для всїх.

Просимо дуже не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних і не жадати від нас письменної відповіди, бо то для нас просто річ неможлива і відповідати не будемо.

Т. Б. в П.: Чи то „туманерия“? Нам видить ся, що так. Яка єсть то фірма — того очевидно не можемо сказати, а навіть і небезпечно відозвати ся з якимсь хоч би зовсім правдивим словом, бо обманець буває звичайно ще й зухвалий та готов накинути ся, скоро знає, що не легко доказати єму обманьства. На случай обманьства може хтось легко сказати, що то не він, а хтось инший Вас обманював, або що Ви річи не зрозуміли і т. п. Вже то зле, що Ви зайшли собі аж з якоюсь фірмою в Бернї — видко, якийсь аґент Вам упхав ті папери. Чи на случай якого обманьства Ви годні провадити процес з тою фірмою? Впрочім з того, що Ви написали, ми не можемо знати, чи то обманьство, чи нї. Ви здаєсь, взяли ті папери на виплат, на рати, а в такім случаю добровільно даєте ся туманити; бо коли Dombau-Los (Базиліка) коштує цїлий 6 зр., Ви може обовязали ся заплатити за него ратами 32 зр., значить ся більше як пять разів тілько. Ми би сказали, що то в такім случаю обманьство, а фірма скаже, що неправда, бо то прецї на рати і Ви на то згодили ся добровільно. Відтак не знаємо, що то єсть „Boden Gew. Sch.“ Здогадуємо ся, що то єсть лиш квіт на якийсь папір цїнний, котрий фірма виплатить Вам аж тогди, коли заплатите всї рати. Папери самі, які Вам обіцяно продати або продано, можуть не бути обманьством, але спосіб їх продаваня може дуже бути легко, коли не простим обманьством, то страшенним визиском. Ми мусїли би аж самі папери видїти і знати Вашу умову, щоби Вам річ докладно пояснити. То одно лиш можемо сказати: Вже дуже богато з наших людий, що купували на рати цїнні папери та льоси у чужих фірм, попарили ся дуже і вийшли як той дїд, що спустив ся на мід та ляг без вечери спати. — **Ник. Гриц. в Черн.:** 1) Так, слїдуючий рік буде ювилейний, але не від 1 сїчня, а від 25 грудня 1899 до 25 грудня 1900 р. — 2) З котрим роком зачинає ся двайцяте столїтє? — Здавало би ся, що то річ зовсім ясна, а однакож дехто о тім спорить. Одні кажуть, що дня 1 грудня 1899 о півночи і з днем 1 сїчня 1900, бо тогди вже хоч би лиш один день, одна година, одна мінута або одна секунда переходить на двайцяте столїтє; другі кажуть, що неправда, бо весь той час, який упливе від півночи 31 грудня 1899 аж до 31 грудня 1900 належить ще до девятнайцятого столїтя, отже до 1900 р. Після того двайцяте столїтє повинно би зачинати ся о півночи межи 31 грудня 1900 а 1 сїчня 1901 р. Ба, коли так, то яким же правом мали би ми писати вже з початком першого року 20-го столїтя цїлий рік? Прецї его тогди ще нема, лиш єсть 1 секунда або одна мінута, одна година, один день, оден тиждень, один, два місяцї і т. д. По правді треба би ще раз писати 1900 і аж за два роки, то значить, тогди, коли скінчить ся 1900-тий рік і перший рік двайцятого столїтя писати 1901. Цїла суперечка ось з чого: Ми зачинаємо нумерувати роки не тогди коли они кінчать ся, але тогди, коли они зачинають ся, а з того настає питанє: Чи тогди, коли християни зачали числити лїта від рождества Христового, зачали зараз з рождеством числити і писати 1 р., чи чекали аж від рождества Христового минув один рік і аж тогди зачали писати і числити 1-ий рік по рождестві Христовім. Як би перші християни зачали були від разу числити і писати 1 р. п. рожд. Хр. зараз від самого рождества, то з кінцем 1899 дня 31 грудня о півночи минуло би лиш тисяч вісїм сот девятьдесять і девять лїт, отже не цїлих 19 соток і рік 1900 повинен би ще належати до 19-тої сотки; коли би же они від рожд. Христового перечекали рік і аж тогди зачали числити 1 рік, 2, 3 і т. д., то вже з кінцем 1899 р. кінчило би ся 19 соток лїт і рік 1900 належав би до двайцятої сотки. Однакож не було ані так, ані сяк, бо християни аж в більше як пятьсот лїт по рождестві Христовім надумали ся, що треба їм числити роки від рождества Христового, а в тім часї вже трудно було розвідати, в котрім роцї після римского численя Христос народив ся і перший рік по рождестві Христовім назначено на яких 6 лїт пізнїйше, як Христос дїйстно народив ся. Того хибного обчисленя опісля вже нїхто не поправляв і так лишило ся до нинї. Коли же ми нинї з початком кождого року зачинаємо роки нумерувати, то річ очевидна, що рік 1900 належить ще до 19 столїтя і двайцяте столїтє зачне ся аж з днем першого сїчня 1901.—3) Слово „ювилей“ або „юбілей“ не єсть анї нїмецке анї латиньске, але єврейске (старо-жидівске) — „йобел“, як і взагалї обходити ювилей не єсть звичаєм християньским, але жидівским, вселяти від жидів, бож прецї перші християни, то були самі жиди. То був 50-ий рік по кождих 7 шабасових роках (роки відпустові, в котрих жиди довжникам відпускали довги, невільників відпускали зі служби, пускали на волю і т. п.) Звичай обходити ювилейні роки приняла і церков католицка. Папа Боніфатий VIII постановив був, що ювилейний рік сполучений з повним відпустом гріхів, має обходити ся що 100 лїт; папа Климентий VI зменшив на 50 лїт, а папа Урбан на 25 лїт. Папа Александер VI установив, в 1500 роцї окрему церемонію, після котрої має ся обходити ювилей. Послїдний ювилей обходжено 1825 роцї позаяк роки 1850 і 1875 були для католицкої церкви зі взглядів політичних неспріяючі. Церемонія відбуває ся в той спосіб, що папу вносять дня 25 грудня до церкви сьв. Петра, де на право від середного порталю знаходить ся замурована ювилейна брама. Папа вдарить золотим молотком в мур три рази а один з кардиналів два рази, а відтак за помочию відповідного механізму мур зачинає ся валити і мулярі єго розбирають, а цїлий похід входить тогди торжественно до церкви. Брама та стоїть отвором аж до дня 24 грудня слїдуючого року, а тогди папа вертає знову тою самою дорогою до Ватикану, а браму замуровують на дальших 25 або 50 лїт. — **Вел. Пав. Станиславів:** Де перебуває театр Міллера і Чайковского годї знати; то театр, котрий дає представленя по найменших місточках і дуже часто переїздить з одного місця на друге і хиба лиш добрі знакомі акторів або директорів можуть мати евіденцию, де він перебуває. Була чутка, що театр перенїс ся до Росиї до Королївства.— **Читатель:** Ну, такого банку, що позичав би академікам гроші на фахові студиї нема, о скілько ми знаємо, не лиш на Угорщинї але й в цїлій Европї, отже не можемо служити адресою. Скіри на медведи нїхто не купує, а студії хоч би й фахові то ще навіть і не скіра.

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

Але помилявсь би той, хто би гадав, що на тім всьо скінчило ся. Хто на то числив, той не знав добре Іванової упрямости.

Оповіди вийшли і уложено речинець весїля. Катерина вже давно устроїла в однїм кутику хати шевску робітню а зараз коло неї уставила свій ткацкий варстат. Злобні язики говорили, що она тому то так устроїла, аби все була готовою підперти чоловіка, коли би єго покидала охота до роботи. Але були й такі, що говорили, що она так тяжко влюблена в него, що не може нї хвилї спустити єго з ока.

Не була проте легка річ дізнати ся о тім, як властиво річ стоїть, бо на всякий спосіб уміла Катерина укривати свої чувства аж до дня весїля. Она лиш раз відвідала свого молодого судженого, і тодї він не сказавши слова, відвернув ся від неї. Она опісля й не пробовала більше зблизити ся до него, лиш вдоволяла ся тим, що бурмотїла собі під носом:

— Го, го, будеш ти любчику инакше говорити, коби лиш пастор сказав нам своє „амінь“.

Вкінци надійшов день весїля. Іван дістав від своєї будучої жінки пару нових штанів і камізольку — то була здаєть ся весїльна одїж покійного Расмуса — впрочім Іван не знав звідки она була. Отець положив єму рано ті річи на ліжко. Зібрали ся всї весїльні гості в домі старого Єнса, де пороблено приготовленя до весїля, бо Єнс згодив ся на то, що торжество відбуде ся у него під услївем, що Катерина дасть страву і напитки. І опа дала на ту цїль вісїм фунтів солонини і дві великі риби, так що нїхто, хто був любителем тих страв, не міг на їх недостачу жалувати ся.

Як раз збирали ся гості до церкви, коли нараз розійшла ся вість, що Іван десь пропав. Запрошені гості — коваль, кравець і кілька рибаків з жінками почали усьміхати ся, але молода, що прийшла в своїй найлїпшій одежи, взяла ту річ поважно і заприсягла їм всякі можливі нещастя, коли їй зараз не приставлять судженого.

То не була легка річ, бо до вінчаня не лишало ся більше як пів години, а пастор не був з тих, що люблять довго ждати.

Не було иншої ради, як вийти і шукати Івана, і они всї вибігли під проводом молодої з хати, а за ними старий Єнс, проклинаючи упертого хлопчиска, що нїчого не умів як лиш робити вітцеви при кождій нагоді клопоти.

Хату перешукали в одній хвили, а відтак цїле товариство подїлило ся на кілька громадок і пустило ся за збігцем. Одні шукали на прибережних валах, другі в смерековім ліску за селом, а деякі побігли над море гадаючи, що Іван пішов з розпуки утопити ся, аби лиш спасти ся перед зненавидженою Катериною.

Вкінци знайшов єна старий Єнс. Він сховав ся за човном, що стояло на березї і плакав, стягнувши штани покійного Расмуса аж до пят.

Історія нїчого не каже, яких средств уживав старий Єнс, аби привести свого упертого сина перед престол. Але то певна річ, що Іван чим скорше надїв на себе штани і камізольку і ще на час явив ся в церкві, де єго повінчано з Катериною. Відтак всї разом в веселости і спокою спожили обі риби і вісїм фунтів солонини.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).